

ખેડૂતોની સફળતાની ગાથા - 2

વર્ષ: ૨૦૨૧

જમીન વિના ડેરી ફાર્મિંગ દ્વારા ઉદ્યોગ સાહસિકતા વિકાસ
દિનેશભાઈ લક્ષ્મણભાઈ સોજીત્રા
ગામ: ઉપલેટા , તાલુકો: ઉપલેટા, જિલ્લો: રાજકોટ

નામ	દિનેશભાઈ લક્ષ્મણભાઈ સોજીત્રા	
ઉંમર	૫૦ વર્ષ	
શિક્ષણ	૧૦પાસ	
વ્યવસાય	પશુપાલન	
કાયમી સરનામું	ગામ: ઉપલેટા, તાલુકો: ઉપલેટા, જિલ્લો: રાજકોટ	
ખેતીની જમીન	-	

અપનાવેલ નવીન અભિગમ:

શ્રી દિનેશભાઈ ઉપલેટા ગામના શિક્ષિત ખેડૂત છે, જેઓ રાજકોટ સહકારી ડેરી દ્વારા કેવીકે પીપલિયા સાથે આવ્યા અને સંપર્ક કર્યો અને તેમની પરંપરાગત પદ્ધતિઓમાંથી વધુ વળતર મેળવ્યું. તેમણે કેવીકે, પિપાલિયા દ્વારા પ્રેરણા મેળવીને તેમના ખેતરમાં આધુનિક વૈજ્ઞાનિક ડેરી ફાર્મિંગ એકમની સ્થાપના કરી. દૂધસાગર ફાર્મ . તેમને ડેરી ફાર્મના આવાસ, સંવર્ધન, ખોરાક અને વૈજ્ઞાનિક વ્યવસ્થાપન સંબંધિત તમામ વૈજ્ઞાનિક માહિતી આપવામાં આવી હતી. કે.વિ.કેના વૈજ્ઞાનિકોએ પ્રવર્તમાન સમસ્યાઓનો સામનો કરવા માટે શ્રેણીબદ્ધ પ્રવૃત્તિઓ એટલે કે તાલીમ, પ્રદર્શન, એક્સપોઝર મુલાકાત વગેરે શરૂ કરી અને સકારાત્મક અસર જોઈ. દિનેશભાઈ પોતાના ક્ષેત્રમાં અદ્યતન ટેકનોલોજી અને વૈજ્ઞાનિક જ્ઞાન અપનાવવા હંમેશા તૈયાર રહેતા.

હાલ દિનેશભાઈએ કેવીકેના વૈજ્ઞાનિકોએ આપેલા સૂચનો મુજબ પોતાના પશુપાલન માટે વૈજ્ઞાનિક ખ્યાલો અપનાવ્યા છે. દિનેશભાઈએ પોતાના ઘરે ઈમ્પ્રોવાઇઝ્ડ ઢોરશાળા સ્થાપી છે. આ ઉપરાંત, તેમણે પશુઓને ખવડાવતી વખતે ઘાસચારાનું નુકસાન ઘટાડવા માટે ચાફ-કટર મશીનની ખરીદી કરી છે. તેમણે વૈજ્ઞાનિકોની મદદથી પશુઓને 24 કલાક પીવાનું પાણી પૂરું પાડવા માટે સ્વદેશી ટેકનોલોજીનું એન્જિનિયરિંગ કર્યું છે. તે બેક્ટેરિયલ / વાયરલ રોગોની ઘટનાને રોકવા માટે શેડમાં પ્રાણી સાથીનો ઉપયોગ કરે છે અને તે શેડની યોગ્ય સ્વચ્છતામાં પણ મદદ કરે છે. તેમણે હમણાં જ સમયની કાર્યક્ષમતા અને સ્વચ્છ દૂધ ઉત્પાદન માટે દૂધ આપવાનું મશીન ખરીદ્યું છે, અને જરૂરિયાત મુજબ કેટલાક ખનિજ મિશ્રણો ઉમેરીને અને સૂકા અને લીલા ઘાસચારાનું મિશ્રણ કરીને તેમના પશુઓને સંતુલિત પોષણ પૂરું પાડ્યું છે અને પશુઓના શેડની કાળજી પણ રાખવી જોઈએ દરરોજ ધોઈને અને પેશાબ એકત્ર કરવા

માટે ઓટો ડ્રેનેજ સિસ્ટમને સમાયોજિત કરીને અને પશુઓના ખોદકામને કોલેટ કરીને સ્વચ્છ રાખવું જોઈએ. તેણે ગૌમૂત્ર અને ખોદેલા પશુઓનું વેચાણ કરીને પણ વધારાની આવક મેળવી છે. સુધારેલી પદ્ધતિઓ અપનાવવા, તેમના સતત પ્રયત્નો, સખત મહેનત અને કેવીકે અને અન્ય લાઇન વિભાગો અને રાજકોટ ડેરીના સમયસરના સમર્થનને કારણે તેઓ ડેરી ફાર્મિંગમાં ખૂબ જ પ્રભાવશાળી વૃદ્ધિ હાંસલ કરી શક્યા.

ઉત્પાદન: છેલ્લા ત્રણ વર્ષમાં દૂધ ઉત્પાદન અને ચોખ્ખો નફો

વર્ષો	કુલ પ્રાણી	દૂધ આપતું પ્રાણી	કુલ આવક	કુલ ખર્ચ	ચોખ્ખો નફો	નફો / દૂધ આપનાર પ્રાણી
૨૦૨૧-૨૨	૪૨	૨૦	૨૪,૦૦,૦૦૦	૧૬,૦૦,૦૦૦	૮,૦૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦
૨૦૨૨-૨૩	૫૫	૨૫	૩૦,૦૦,૦૦૦	૧૮,૦૦,૦૦૦	૧૨,૦૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦
૨૦૨૩-૨૪	૫૫	૨૫	૩૦,૦૦,૦૦૦	૧૮,૦૦,૦૦૦	૧૨,૦૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦

તેમણે છેલ્લા ૧૨ વર્ષથી પશુપાલન શરૂ કર્યું હતું અને આજકાલ તેમની પાસે કુલ ૫૫ પશુઓ છે જેમાંથી ૨૫ પશુઓ દૂધ આપી રહ્યા છે અને તેમણે રૂ. ૧૨,૦૦,૦૦૦ /- નો ચોખ્ખો નફો કર્યો છે. કુલ આવક રૂ. ૩૦,૦૦,૦૦૦ /-માંથી રૂ. ૧૮,૦૦,૦૦૦ /- ના ખર્ચને બાદ કરતા. પશુદીઠ તેનું વાર્ષિક દૂધ ઉત્પાદન પશુદીઠ રૂ. ૪૦,૦૦૦ /- છે, આમ વાર્ષિક ૩૦ લાખની આવક થાય છે. આ ઉપરાંત જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ દ્વારા આયોજિત "ઇનોવેટિવ ફાર્મર્સ મીટ-૨૦૧૬"માં રાજકોટ જિલ્લા કક્ષાના શ્રેષ્ઠ ખેડૂતને રાજ્ય સરકાર દ્વારા ૫૦૦૦/-નું રોકડ ઇનામ અને બીજું ઇનામ એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું.

